

MAG HÓ ALATT

Gyötrött és tépett magamat
Régi hiteiben fürösztve
Vérből, jajból és lángból
Szedegetem össze
S elteszem mint életes holtat.

Kell még Tegnapról hív tanu
S kell talán az én hadi-sarcom,
Hogy drága mementóként
Fölemeljem arcom
Egy új emberű új világra.

Vád nélkül széttelintgetek
Majd vertségek és diadalmak
Földjén, hogy a kaoszból
Harsos ígét halljak
Vagy harsos ígét én hallassak.

Hős emberségem, váraozz,
Szép álmokat aludj, lefénylett
Jós és jó magyarságom,
Hívni fog az élet
S föltámadások örök Rendje.

Most tél van s szegény mag-magam
Megnémítva és behavazva
Rendeltetés hitével
Őrzöm meg tavaszra,
Igazimnak sarjadásáig.

1914. október

Ady Endre

ADYVAL TÜZES SZEKÉREN

Az Úr Illésként elviszi mind,
Kiket nagyon sujt és szeret:
Tüzes, gyors szíveket ad nekik,
Ezek a tüzes szekerek.

Itt por, ott füst, valaki álruhában így őszönként,
tavaszönként visszajár a tájra, akácfák csontjaiba
temetve hajdani fia az égnek, a földnek, bús,
bocskoros, lelkétől-nemes, mint azok az
önmagukat tüzes trónra emelő magyar parasztkirályok,
lehet, hogy valaki álruhája most is a testem, mely akár
költőt is befogad, és el se engedi, miután
elállt a nagyidő, akkor se, mikor már hajnalodik, akkor
se indulhat tovább, csak nyomai vezetnek eddig:
a Földön minden csillagpor, pereg a homlok-óra,
testből lélekbe pereg; de hasonlít-e egymáshoz
a sárkány tizenkét fejének tizenkét arca? rendre
idehúzódot mindenik több-Napos, több-Holdas rokonom,
a szülőföld is, az idő is kinek-kinek otthonos egyszer:
amikor él, de el nem szabadul többé, ha elég hosszasan
beleátkozza magát a vagyok-vizébe, a voltam-szelébe, a
teknősbéka is örökös arkangyal a maga tengerében: repül;
lassú tánca a mindig csak félig megművelt ugarnak felveti
valaki-versek, örökre-mondatok csontjait az ingerült óceán
olvasott felszínére, hol szülőföld hullámszik egy
világ tetejére terítve: a csipke, a nyelv csipkéje, ez az
emberi ajkon a semmiből lett semmi, a semmiből lett
minden, a mindenből lett semmi, hol semmiből
akármit venni és lenni a legtisztább dicsfény-veszély; a
semmi mártírja a költő, kiből a józan polgárt, a hazafit,
az ifjút, a férfit, a halhatatlant külön-külön öli
meg valami időre-hasonlító méreg; mégis egyetlen
kívánsága ez az egyszeri semmi, ez az akkori minden,
egyetlen szövetsége ez a sok; és megannyi igen, és ugyanannyi
nem, és ezek az igenek s nemek együtt legelésznek a
világ összes színhelyein, azokon a vulkáni dombokon,
melyeken csipkébe csavarva, csecsemő-édesen alszik
és ébred a világirodalom, hát csipkébe pólyálva ébred
a világra ő is, aki még megszületni is türelmetlen, hát
még élni és meghalni, mikor annyit kellene
végezni közben, inkább és helyette, hogy inkább
nem-élni, vagy akár élni is, csak meg nem állni! valami
bégető ágyúörgés vagy nyavalygó harangszó figyelmezteti
arra is, hogy letelt az ideje, az övé, a mindig-rövid,
a tiszser-mérhető-mégis, pedig jaj épp most, épp akkor,
épp mindig nem volna szabad abbahagyni: épp ott
vagyok azok felett a mélységek felett és máris a
halottak élén! dehát a testem fogva van két helyi
kis legenda közé és megáldva eleve, csipkék jóvoltából
a meztelen szerelem örök délutánjain azzal a
harcost gyengítő magán-magánnyal is, melyre
igazság szerint köpni kellene, mikor az igazi kérdés,
hogy mi lett a fontosabb: utóvéd-harcot vagy avantgard
támadást vállalni, venni a világ-forma ellen, az
élet dühítőn gyönyörű alakjáért, ó ha legalább
a legközelebbiek segítenének, a jó kor, a szép kor,
vagy lehetnének tulajdon megbölcösült őseink, hogy mi
bezzeg ugyanúgy csináljunk mindent, mely idevezet;
így lehet, hogy lehanyaglunk, lehet, hogy büntetve
kísért majd ezután égről égre minden fiatalon halt

nagy tata-költő s jaj lesz, ha lassacskán egy legutolsó
ki fogja ejteni kezéből azt a csipkét és eljön az ő
pihenése is az ordításban, hogy valami végleges
esteledéstől óvja az emberiséget sosincs-nyugalmunk
átvitt értelme, az értelmes égen tüzes szekéren újra
meg újra átvitt halála, mely el soha nem ismeri,
amit a magával megint megismételt bizonyíték mond,
hazudik, tanít, kiált ki, hogy az erőseknek nem
kell szerencse, anélkül is meg kell hogy mutatkozzék
sorsuk fölénye, a példa, ha volt, van, van, van,
lesz a parancs, aki ő volt és te vagy és én vagyok végig.

KIRÁLY LÁSZLÓ

ADY

A Költészet tüzesős éjszakáin
— Míg a mélyben lázadó múlt dobog —
Szép gögös tekintete ránk világít
S vörösbe borítja álmaink.

A Költészet tüzesős éjszakáin
— „Ime, itt van, ez volt az élet:“ —
A meg-nem-halhatók bús fölénye
Ajkaik szomorún fölragyog.

Harangszó-hangja mögött fölsejlenek
Versből épített katedrálisok,
S a Költészet tüzesős éjszakáin
Az öröklét hús szárnya meglegyint.

És nem távolodik tőlünk semmi már
Tehetatlenség kódéba veszve,
Míg ifjú szívekben maga tündököl,
S szava fényt gyújt az arcokon.

Gál Éva: Ady-illusztráció